

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandlere, innvalgstelefon

Torgeir Fagersand, 69247593
Trygve Westrum Solem (landbruk), 32266719

Vestby - Uttalelse til høring av søknad om ny Langerud koblingsstasjon

Vi viser til brev datert 22. september 2022 med høring av søknad om ny Langerud koblingsstasjon.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt konsesjonssøknad og ekspropriasjonssøknad fra Statnett om å bygge ny Langerud koblingsstasjon i Vestby kommune ved gbnr. 119/4 m.fl. Statnett søker også om tillatelse til å sanere deler av anlegget i dagens Tegneby koblingsstasjon, og å etablere et nytt kaihakkanlegg ved Nettet i Ås kommune, gbnr. 112/83 m.fl.

Vi uttalte oss til Statnett om disse planene 10. januar 2022 før konsesjonssøknad var sendt til NVE. Vi påpekte at det er viktig at tiltaket ivaretar jordvernet og vi ba om en annen løsning på masseoverskudd enn å legge opp til et massedeponi. Videre opplyste vi om at Vestby rullerer sin kommuneplan, og vi anbefalte at tiltaket spilles inn i denne prosessen slik at arealdisponeringen vil samsvare med overordnet plan.

Plassering til ny koblingsstasjon er avsatt til LNF-formål og omfattes av hensynssonen friluftsliv i kommuneplanen til Vestby. Området inngår i et registrert viktig friluftsområde *H2O Burud*.

Vurdering

Det er utredet tre alternativer for plassering av anlegget. Det alternativet som er valgt å gå videre med vil føre til varig nedbygging av fulldyrka jord ved at det bygges permanent adkomstvei over et jorde som er i aktiv drift. I tillegg vil adkomstveien splitte opp jordbruksarealet og gjøre dette vanskeligere å drifte rasjonelt med moderne landbruksmaskiner.

Strømforsyning er en del av samfunnets kritiske infrastruktur, og vi har forståelse for at dette hensynet må veies opp mot hensynet til jordvern og matsikkerhet. Vi vil imidlertid påpeke at jordvernhensyn synes mangelfullt utredet i søknaden. Dette begrunner vi med at jordvern ikke inngår som et tema i alternativvurderingen, på linje med landskap, kulturminner og naturmiljø. Det er heller ikke utredet avbøtende tiltak for å kompensere for tapet av dyrka jord.

Vi viser til at en oppdatert nasjonal jordvernstrategi ble vedtatt av Stortinget i 2021 (Prop. 200 S (2020-2021) vedlegg 4). Jordvernhensynet ble forankret i FNs bærekraftsmål og jordvernmålet ble skjerpet. Målet er nå at tapet av dyrka jord på landsbasis skal være under 3 000 dekar per år innen 2025, og at bærekraftig matproduksjonen skal øke. De nasjonale jordvernføringene innebærer at jordvern må være et prioritert hensyn i alle nivåer av arealplanlegging. I tillegg bør det alltid utredes avbøtende tiltak for å kompensere for tapet av dyrka mark i de tilfeller der varig nedbygging ikke lar seg unngå.

Vi kan ikke se noen begrunnelse for hvorfor jordvernhensyn ikke er omhandlet som et eget utredningstema i søknaden. Vi stiller derfor spørsmål ved hvorvidt beslutningsgrunnlaget er tilstrekkelig til å gå videre med konsesjonssøknaden slik den foreligger nå. Utredningen bør som et minimum vise hvordan jordressursene er verdsatt og hvordan disse verdiene er veid opp mot øvrige samfunnsinteresser. I tillegg mener vi det bør utredes om, og eventuelt hvordan, matjord fra området skal benyttes til jordforbedring av eksisterende jordbruksareal eller til etablering av nye jordbruksareal. Vi anbefaler metodikken i NIBIOs veileder om planering og jordflytting ([NIBIO BOK VOL. 3 NR 4 2017](#)). Veilederen gir en teknisk beskrivelse av hvordan jordmasser bør behandles og håndteres for å oppnå et best mulig agronomisk resultat. Vi viser også til Vestfold og Telemark fylkeskommunes [veileder for matjordplan](#).

Kaihakkanlegg

Det gis lite informasjon om utbyggingen av dette anlegget i Ås kommune. Innenfor 100-metersbeltet langs sjøen skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser, jf. plan- og bygningsloven § 1-8 og statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen. Vi vil påpeke at det ved anleggsarbeidet er viktig at arbeidene utføres skånsomt mot terreng og natur. Anleggsbredden og terrenginngrep må holdes på et minimum. Arbeidene må også vurderes opp mot allmennhetens muligheter for ferdsel.

Vi ber om å få tilsendt ev. vedtak i saken.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
seniorrådgiver
Klima- og miljøvernavdelingen

Torgeir Fagersand
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Ås kommune	Postboks 195	1431	ÅS
Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Vestby kommune	Postboks 144	1541	VESTBY